SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2021/22:2280

av Maria Nilsson (L)

Inrätta en hybridhotsambassadör

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en hybridhotsambassadör och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I somras utsattes Coop för en omfattande så kallad ”ransomeware-attack”. Coop var inte den direkta måltavlan för attacken. Det var det amerikanska mjukvaruföretag som förser Coop med it-lösningar. Oavsett så drabbades Coops 800 affärer och kedjan tvingades hålla stängt i flera dagar. Detta visar på hur sårbara vi är för olika former av hybridhot. Den sårbarheten gäller både privat näringslivs och offentlig verksamhet.

För snart ett år sedan drabbades det norska stortinget av ett omfattande cyberintrång som går att spåra till den ryska militära underrättelsetjänsten GRU. Detsamma har tidigare hänt tyska förbundsdagen och naturligtvis det demokratiska partiet i USA under valrörelsen 2016. Även den finska riksdagen har varit utsatt för dataintrång men har inte officiellt anklagat någon stat för att ligga bakom det.

Sverige behöver göra betydligt mer för att möta det hot som it-attacker utgör. Ett sådant sätt är att enligt finsk modell tillsätta en hybridhotsambassadör. 2018 tillsatte den finska regeringen en hybridhotsambassadör. Syftet med utnämningen var att stärka utrikesministeriets arbete i frågor som gäller hybridpåverkan och bidra till att profilera Finland i den internationella verksamheten. Ambassadören arbetar i nära samarbete med olika finländska myndigheter och stöder deras deltagande i internationellt samarbete.

Så här skriver Lars Nylén om cyberhoten i Kungliga krigsvetenskapsakademiens tidskrift *organiserad brottslighet och terrorism – allvarlig utmaning mot europeisk säkerhet*: ”Genom exempelvis falsk signalering, nätöverförda hot, krav på lösensumma för access till egna system… kan stora skador åstadkommas, infrastruktur manipuleras och makt och kontroll utövas av en antagonist.”

Coop-attacken förefaller komma från en rysk hackergrupp som ligger bakom attacken. Den här gången verkar det inte finnas några stater bakom attacken men tyvärr

vet vi alltför väl att hackergrupper i Ryssland likväl på en nanosekund kan bli ett verktyg för regimen eller för en annan regim som är villig att betala.

Maria Nilsson (L)